

Café 't Lageland: De eerste en de laatste foto

[in *Alkmadders* 37, nr 145, maart 2019, p. 10]

Zo'n halve eeuw geleden was er een tophit die ons verzekerde dat er niets zo erg is als een café zonder bier. Maar is een dorp zonder café niet veel erger? Het aanstaande verdwijnen van Café 't Lageland in Oud Ade leidde al tot een tweedelige beschouwing over de geschiedenis van het café in de Alkmadders (Nrs. 137 en 138). Maar nu lijkt het laatste uur toch echt geslagen te hebben. Binnenkort gaat de kogel door het Café, en zal er een bouwwerk met appartementen verrijzen waar iedere bewoner in zijn/haar eigen woonkamer in alle rust bier kan consumeren.

Op 16, 17 en 18 november organiseerde een speciale commissie een drukbezocht en zeer geslaagd afscheid aan het café: "Het laatste Rondje". Er was een ouderwetse vergadering van de IJclub, een gigantisch klaverjas toernooi, een feest met dansen en polonaise lopen, maar vooral veel praten. Dat feest leverde zelfs nog geld op voor enkele goede doelen in het dorp.

Dit is een geschikt moment om nog één keer in de Alkmadders eer te betonen aan dit 150 jaar oude monument van bruiloften, kaarten en gezelligheid. Toevalligerwijs kwam nu juist de oudst bekende foto van het café tevoorschijn in het duizenden foto's tellende archief van Theo Verhaar. Een ansichtkaart die op 16 februari 1903 Vanuit Oude Wetering verstuurd werd naar een zekere J. Verhagen te Haarlem. De straatnaam is vooralsnog onleesbaar en een afzender is niet te bekennen. Theo heeft geen idee hoe hij aan deze foto is gekomen. Hij moet hem ooit in handen hebben gehad en heeft hem in april 2015 gescanned en daarna waarschijnlijk teruggegeven aan de eigenaar. (Oproep: *Wie weet meer over deze foto?*). Hoe oud de foto zelf is, is moeilijk te zeggen. Aan de voorgevel van het café hangt een aankondigingsbord. De sierlijke veranda op de bekende foto uit 1908 (zie *Almadders* 137) was er nog niet, en de mensen vóór het café zijn niet te herkennen. Voorbij het café zien we de tuin rond de kerk nog vol met bomen staan. In 1906 zou hier de nieuwe school met speelplaats komen. Helaas geven deze details geen uitsluitsel over het jaar waarop de foto is genomen. Ook de scheve lantaarnpaal bij de brug werpt geen licht op de datum want vóór er elektrische verlichting kwam was er gaslicht. In een krantenbericht uit 1893 – tien jaar voor het versturen van deze mysterieuze ansicht - lezen we dat er toen al zes lantaarns met gasverlichting in Oud Ade stonden.

Bij een 'eerste foto' hoort ook een 'laatste foto', maar die kan er pas komen, als het café definitief tegen de vlakte gaat. Dat kan nog even duren heb ik begrepen. Intussen worden er zelfs – zolang het nog kan – nieuwe feestjes in het opgegeven pand gevierd. Voorlopig heb ik daarom mijn oog laten vallen op een foto van de voorgevel waarop het feest wordt aangekondigd (fotograaf dezelfde Theo Verhaar). De stoelen staan op de tafels, zoals dat hoort bij een café na sluitingstijd. Kan een dorp zonder café? Nee! Maar gelukkig hebben we straks het Dorpshuis nog en de Roac kantine. En die mooie eerste foto als herinnering...

Met dank aan Theo Verhaar.

Sjaak van der Geest